

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
28. října 117, 702 18 Ostrava

Čj.: MSK 167065/2022
Sp. zn.: ŽPZ/1020/2023/Hli
246.2 A10
Vyřizuje: Mgr. Tomáš Hlinka
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 691
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 16. 2. 2023

Rozhodnutí

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci udělení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výroková část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), po provedení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl takto:

Právnícké osobě **Povodí Odry, státní podnik**, IČO **70890021**, se sídlem **Varenská 3101/49, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava** (dále také jen „žadatel“) **se podle § 56 odst. 1 a odst. 7) zákona o ochraně přírody a krajiny povoluje výjimka** ze základních podmínek ochrany zvláště chráněného druhu živočicha (dále jen „ZCHD“) uvedených v § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, konkrétně ze **zákazu rušení, zraňování/poškozování a usmrcování/ničení cca 200 jedinců/vývojových stádií střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) a ze zákazu poškozování a ničení jí užívaných sídel** v souvislosti s realizací záměru „**Lesný potok – Osoblaha km 0,000 - 0,885**“ v k. ú. Osoblaha (dále také jen „záměr“).

Střevle potoční je dle přílohy III. vyhlášky Ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „vyhláška č. 395/1992 Sb.“) zařazena do kategorie ohrožených druhů. Zároveň se nejedná o druh, který je chráněn dle práva Evropské unie.

Povolení výjimky je vázáno na splnění následujících podmínek:

1. Stavební práce budou probíhat v období od **1. 8. do 31. 4.**, tzn. mimo období rozmnožování a rané fáze vývoje juvenilních jedinců střevle potoční;

2. žadatel výjimky je povinen krajský úřad s předstihem (min. 7 kalendářních dnů) písemně informovat (datovou zprávou, poštou nebo e-mailem na posta@msk.cz) o zahájení prací na záměru a tím umožnit krajskému úřadu provádět kontroly plnění podmínek tohoto rozhodnutí;
3. do 30 dnů od ukončení prací zašle žadatel krajskému úřadu písemnou zprávu o naplnění této výjimky včetně fotodokumentace záměru. Ve zprávě bude mimo jiné uvedeno jméno odborně způsobilé osoby, termíny zahájení a ukončení prací. Její přílohou budou rovněž kopie záznamů osoby provádějící odborný dozor;
4. žadatel umožní povolujícímu orgánu ochrany přírody a krajiny provést kontrolu plnění vydané výjimky, a to i fyzickým zjištěním.
5. Výjimka je povolena do 31. 12. 2023.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 13. 12. 2022 žádost žadatele o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje **střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*)**, konkrétně **ze zákazu rušit, zraňovat/poškozovat nebo usmrcovat/ničit její jedince/vývojová stadia a poškozovat jí užívaná sídla** při provádění záměru „**Lesný potok – Osoblaha km 0,000 - 0,885**“ v k. ú. Osoblaha (dále také jen „záměr“).

Předmětem záměru je k odstranění nánosů o objemu cca 775 m³ z koryta vodního toku (dále také jen „VT“) Lesný potok za účelem uvolnění průtočného profilu koryta VT a ke kácení zapojeného porostu dřevin na ploše cca 500 m². Práce budou prováděny za pomoci „kráčivé mechanizace“, díky čemuž bude pohyb ve VT minimalizován. Předpokládaná doba realizace záměru je cca 30 dní. Vzhledem k charakteru VT v daném místě nebude voda v místě záměru převáděna. Předpokládaný termín realizace záměru je rok 2023 a škodlivá činnost se dotkne cca 200 ks jedinců střevle potoční. K žádosti byl přiložen biologický průzkum zpracovaný Českým rybářským svazem, místní organizací Krnov, dle kterého se v daném VT střevle potoční vyskytuje.

Krajský úřad posouzením podkladů předložených žadatelem v rámci žádosti dospěl k závěru, že tyto podklady jsou k posouzení otázky, zda výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny udělit či nikoli dostačující a další podklady již proto nezajišťoval.

Dnem doručení podání bylo ve věci zahájeno správní řízení dle § 47 odst. 1 správního řádu, o kterém krajský úřad prokazatelně vyrozuměl oznámením č. j. MSK 1020/2023 ze dne 12. 1. 2023 všechny známé účastníky řízení i příslušné spolky. K účasti ve správním řízení se v zákonem stanovené lhůtě dle § 70 odst. 3 zákona nepřihlásil žádný spolek. V souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla účastníkům řízení dána možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům. Této možnosti žádný z účastníků řízení nevyužil.

Dle § 27 odst. 1 správního řádu je účastníkem řízení žadatel. Dle § 27 odst. 2 správního řádu jsou účastníky řízení Obec Osoblaha, IČO 002 96 279, se sídlem Na Náměstí 106, 793 99 Osoblaha (v souladu s § 71 zákona o ochraně přírody a krajiny) a Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko, IČO 004 34 167, Jahnova 890/14, Mariánské Hory, 709 00 Ostrava.

Dle § 50 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou ZCHD chráněni ve všech svých vývojových stádiích a chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop.

Dle § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla.

V případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimky ze stanovených zákazů.

V daném řízení je předmětem ochrany ZCHD střevle potoční, která je dle přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb. zařazena do kategorie ohrožených druhů. Současně se **nejedná** o ZCHD, který by byl předmětem ochrany podle práva Evropské unie.

Střevle potoční je druhem, který dosahuje obvykle maximální velikosti 12 cm. Obývá nejrůznější typy tekoucích vod, v nichž množství rozpouštěného kyslíku dlouhodobě neklesá pod 7 mg/l. V chladnějším období roku se vyskytuje v hlubších tůňkách s úkryty, během rozmnožování migruje proti proudu do mělčin se štěrkovými lavicemi, kde probíhá tření a ukládání jiker. Mladí jedinci žijí v příbřežních mělčinách, kde jsou proudové stíny a dochází k prohřívání vody. Jedinci střevle potoční jsou schopni v případě pohybu osob a techniky ve vodním prostředí lokalitu rychle opustit, nicméně případné poškození nebo ničení jejich vývojových stadií nelze zcela vyloučit.

K povolení výjimky je nutné posoudit, zda existuje jiný veřejný zájem a zda tento zájem převažuje nad konkurujícím veřejným zájmem na ochraně přírody. Ochrana přírody jako taková je veřejným zájmem, přičemž v konkrétním případě veřejný zájem představuje ochrana předmětného ZCHD.

Otázka zjišťování existence veřejného zájmu, resp. zájmů, a jejich vzájemné poměrování je jednou ze základních skutečností, se kterou se orgány ochrany přírody musí vypořádat při rozhodování, zda výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody povolit či nikoli. Ačkoli pojem „veřejný zájem“ obecně není právním řádem výslovně obsahově vymezen, lze z povahy věci dovodit, že zájem je zájmem veřejným, jestliže je zájmem celé nebo podstatné části společnosti (veřejnosti) a směřuje k všeobecnému blahu a dobru. O veřejný zájem se nemůže jednat v případě, kdy jde o zájem individuální nebo zájem úzké skupiny subjektů.

Možnému povolení výjimky v daném případě nasvědčuje převaha veřejného zájmu spočívající v ochraně proti povodním a předcházení závažným škodám ve vodním hospodářství a na majetku (ochrana nemovitostí na březích podél VT - zejména veřejných komunikací a budov). Žadatel jako správce vodních toků a vlastník vodních děl má rovněž povinnosti vyplývající ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, mezi něž náleží zájem na ochraně vodních toků, spočívající mj. v péči o koryta vodních toků a udržování objektů vodních děl v řádném stavu, aby byla zajištěna jejich funkčnost a nedocházelo k ohrožení veřejné bezpečnosti, majetku apod. V předmětném záměru krajský úřad jednoznačně spatřuje veřejný zájem.

Dále se krajský úřad zabýval poměřením veřejného zájmu na provedení záměru s veřejným zájmem na ochraně přírody, tj. nezasahovat škodlivě do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu. Z charakteru záměru vyplývá, že realizací předmětného záměru dojde ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje střevle potoční. Konkrétně bude docházet k rušení a ojedinele a náhodně také ke zraňování/poškozování a usmrcování/ničení jedinců/vývojových stadií. Současně bude lokálně docházet k poškození jejího biotopu (sídla). Škodlivý zásah bude minimalizován navrženými zmírňujícími opatřeními. Na základě výše uvedeného krajský úřad dospěl k závěru, že jiný veřejný zájem v tomto případě převažuje nad zájmem ochrany přírody, neboť realizací předmětného záměru za současného plnění podmínek stanovených tímto rozhodnutím budou významně sníženy přímé i nepřímé dopady na populaci střevle potoční.

V souladu s § 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny (věta první) správní orgán zohlednil rovněž požadavky na náležitosti rozhodnutí o výjimce podle § 5b odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ve výroku rozhodnutí mají být označeny druhy a množství jedinců, na které se výjimka vztahuje (§ 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 3. písm. a) téhož zákona). Exaktně určovat množství (počet) jedinců daného druhu, na které se má výjimka vztahovat, má smysl pouze tehdy, pokud se výjimka týká zamýšleného (úmyslného) porušování konkrétních zákonných zákazů a počet dotčených jedinců lze určit, dodržet a kontrolovat. V takovém případě stanovení maximálního počtu dotčených jedinců přispěje k ochraně druhů. V ostatních případech (typicky u stavebních záměrů) je možné množství zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů pouze rámcově odhadnout, protože počet jedinců v místě a čase realizace záměru, ani kolik z nich bude záměrem dotčeno, nelze při použití přiměřených prostředků exaktně zjistit. Účelem pak není přispět určením množství jedinců k omezení dopadů výjimky, ale spíše deklarovat, jak velkého množství jedinců se může výjimka týkat, a tedy o jak závažný zásah se jedná. V tomto případě lze na základě dostupných údajů, zejména s odkazem na údaje uvedené v biologickém posudku, předpokládat, že v předmětném případě budou dotčeno cca 200 jedinců střevlí a jednotky sídel.

Na základě výše uvedených skutečností krajský úřad konstatuje, že zákonné předpoklady pro povolení výjimky dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou splněny a realizace záměru není v rozporu s veřejným zájmem na ochraně střeve potoční. Proto na základě posouzení žádosti a výše uvedených skutečností žadateli vyhověl a výjimku dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny povolil.

Ve výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil podmínky, za kterých je možné navrhovanou činnost provádět, s ohledem na zájem ochrany střeve potoční a jejích životních nároků, a které zajistí, aby škodlivý zásah do přirozeného vývoje střeve potoční byl minimalizován. Stanovené podmínky výjimky vycházejí ze zákona o ochraně přírody a krajiny, z žádosti žadatele, z biologického průzkumu a ekologických nároků střeve potoční. Vzhledem ke skutečnosti, že stavební práce na záměru budou krátkodobého charakteru (cca 30 dní), nebude při nich převáděna voda a práce budou prováděny za pomoci „kráčivé“ mechanizace, krajský úřad v podmínkách rozhodnutí nestanovuje odlov a transfer střevlí obecných.

Ve výrokové části rozhodnutí krajský úřad zcela konkrétně identifikoval a také popsal výjimkou prolamované zákazy, resp. rozsah a charakter škodlivého dotčení ve vztahu k základním podmínkám ochrany střeve potoční. Přestože krajský úřad stanovil podmínky rozhodnutí tak aby maximálně eliminoval zraňování a usmrcování jedinců střeve potoční, tak je nikdy nelze úplně vyloučit (např. při práci s těžkou mechanizací), a proto rovněž udělil výjimku pro **náhodné a neúmyslné zraňování a usmrcování jedinců/vývojových stádií střeve potoční. V žádném případě nejde o výjimku k úmyslnému zraňování a usmrcování jedinců/vývojových stádií střeve potoční.**

Podmínkou č. 1 je stanoveno období zahájení prací, kdy bylo přihlédnuto k období rozmnožování střeve potoční a práce je povoleno zahájit mimo období rozmnožování a mimo období vývoje juvenilních stádií střeve potoční.

Za účelem kontroly podmínek tohoto rozhodnutí ze strany krajského úřadu stanovil krajský úřad v podmínce č. 2 povinnost ho s předstihem písemně informovat o zahájení prací na záměru.

Podmínkou č. 3 je stanovena informační povinnost, uložená na základě požadavků zákona o ochraně přírody a krajiny, jako tzv. zpětná vazba pro orgán ochrany přírody o provedených zásazích. Žadatel je povinen zaslat za účelem kontroly dodržení všech podmínek tohoto rozhodnutí krajskému úřadu po ukončení veškerých prací písemnou zprávu včetně fotodokumentace. Stanovením této podmínky si orgán ochrany přírody zajišťuje, aby byl informován o plnění výjimky, přičemž mimo jiné v návaznosti na tyto informace může dále realizovat následné mechanismy kontroly v podobě státního dozoru v ochraně přírody a krajiny.

Požadavek na hlášení o provedení činností povolených tímto rozhodnutím, stanovený v těchto podmínkách je jednou z forem kontroly dodržování podmínek vydaného rozhodnutí a rovněž naplněním informační povinnosti uložené žadateli i správnímu orgánu ustanovením § 56 odst. 7 (věta druhá) ve vazbě na § 5b odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Současně je podmínkou č. 4 žadateli uložena povinnost poskytnout orgánům ochrany přírody a krajiny, potřebnou součinnost při provádění případných kontrol přímo na místě stavby.

Platnost výjimky vychází z předpokládaného termínu realizace stavebních prací uvedených žadatelem (podmínka č. 5).

Podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí jsou pro žadatele závazné a jejich nedodržení může být důvodem ke zrušení výjimky, jak stanovuje § 84 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u zdejšího krajského úřadu, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu). V odvolání se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podané odvolání má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

Ing. Monika Ryšková, MBA
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Po dobu nepřítomnosti zastoupena
Ing. Lenkou Peichlovou
oddělení ochrany přírody a zemědělství

Rozdělovník

Účastníci řízení:

Dle § 27 odst. 1 správního řádu

- Povodí Odry, státní podnik, Varenská 3101/49, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava (DS)

Dle § 27 odst. 2 správního řádu

- Obec Osoblaha, Na Náměstí 106, 793 99 Osoblaha (DS)
- Český rybářský svaz, z. s., územní svaz pro Severní Moravu a Slezsko, Jahnova 890/14, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory (DS)

Na vědomí (po nabytí právní moci):

- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, ul. Trocnovská 2, 702 00 Ostrava (doručeno prostřednictvím e-mailu: poodri@nature.cz)
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ostrava, Valchařská 15, 702 00 Ostrava (DS)